

samlade, för att erhålla undervisning. — 2) Viss timma, då lärjunge bör infinna sig i skola.

SKOLTUKT, f. sing. Den tukt och ordning, som i skolor upprätthålles.

SKOLUNDERVISNING, f. 2. Den undervisning, som i skolorna bibringas.

SKOLUNGDOM, m. sing. Samtelige gossar och ynglingar, som begagna undervisningen i skolorna eller någon viss skola.

SKOLVETENSKAP, f. 3. Vetenskap, hvori undervisning lemnas i skolorna.

SKOLVISHET, f. 3. Det slags vetande, som inhämtas genom skolstudier.

SKOLVÄN, m. 3. pl. — *vänner*. Vän under eller ifrån skoltiden.

SKOLVÄSEN, n. sing. def. — *väsendet*. Allt hvad som rörer de allmänna läroanstalterna i ett land.

SKOLÅR, sköl-år, n. 3. År, hvarunder man går i skola. *I mina s.*, under den tid, då jag gick i skola.

SKOLÅST, m. 3. Läst för skor. Jfr. *Läst*, I. **SKOLÖFNING**, f. 2. Öfning i något till skolstudierna hörande ämne.

SKOMAGASIN, --- si'n, n. 3. o. 3. Stort salu-upplag af skodon.

SKOMAKARBECK, n. sing. Fett, mjukt beck, som smältes vid sakta eld och således icke håller mycket terpenolinolja, samt nyttjas af skomakare att dermed becka träden.

SKOMAKARE, m. 3. 1) Handverkare, som förfärdigar alla slags skodon. *Jerusalems S.*, se *Den vandrande Juden* (under *Vandrande*). — 2) Se *Lindare*. — *Ss. Skomakar-arbete, -gesäll, -handverk, -knif, -mästare, -verkstad*.

SKOMAKARENÅL, f. 2. Benämning på en sort nålar, 1 till 2 tum långa, dels med trekantig, dels med fyrkantig spets, raka eller något böjda vid ögat.

SKOMAKARLATIN, ---- i'n, n. sing. (fam.) Dålig latin.

SKOMAKERI, n. 3. Skomakarhandverk.

SKOMÅTT, n. 3. Mått till skor.

SKONA, v. a. 1. (äfv. 2. i impf., sup. o. p. p.) 1) Icke behandla någon så strängt, som man hade rättighet till; mildra ens straff; gifva nåd, be nåda; eftergifva arbete, skatt, o. s. v. *S. besegrade fiender. Döden s-r ingen. Man har vid taxeringen s-t honom i anseende till lidna motgångar. Ej s. barnet i vaggan, döda alla utan åtskilnad. S. mig icke*, äfv. (fam.) tveka ej att begagna min tjänst, så ofta ni behagar. *Icke s. någon*, äfv. tala illa om alla utan åtskilnad. (Fig.) *S. ålderdomen, svagheten*, värda. hafva försyn för... *S. ens känslor, ens egenkärlek*, icke säga eller göra något, som kunde allt för lifligt uppröra ens känslor, sára ens egenkärlek, o. s. v. — *S. sig*, v. r. Spara sina krafter, ej möda sig öfver höfvan. — *Skonande*, n. 4.

SKONARE, m. 3. eller **SKONERT**, skönärtr, m. 2. (t. *Schooner*) Tvåmastadt, skarpt bygdt fartyg, med akterligt lutande master utan märs, blott med salningar.

SKONERTBRIGG, skönärtrbrigg, m. 2. Ett briggtackladt fartyg utan storsegel.

SKONING, f. 2. 1) a) Skors påsättande på häst, ox. — b) Besläende med jern; skenors påsättande på hjul, o. s. v. — 2) a) Beslag. — b) Längs kanten på insidan påsydd remsa till förstärkning.

SKONSAM, a. 2. Skonande, ej så sträng som

man kunde vara. *S. emot fienden. S. behandling*. — *Syn. Mild, Efterlåten*.

SKONSAMHET, f. 3. Skonsam behandling; mildhet emot besegrade eller straffdömde; eftergift i skatt, arbete o. s. v.; eftergifvenhet, öfverseende. *Behandla någon med s. Ha s. med en, skonsamt behandla honom*.

SKONSAMT, adv. Med skonsamhet.

SKONSLÖS, a. 2. Ej skonande; som ej har skonsamhet. — *Skonslöshet*, f. 3.

SKONSLÖST, adv. Utan förskoning.

SKONSMÅL, skónsmål, n. 3. Förskoning. *Utan s.*

SKOPA, f. 1. Större eller mindre, vanligtvis rundt kärl att dermed ösa vatten eller andra flytande ämnen, och gjord af trä eller metall. Deraf *Trä-, Jern-, Blecksropa*, m. fl.

SKOPINNE, m. 2. pl. — *pinnar*. Små jernstift, hvarmed skomakare fästa lädret på lästen.

SKOPLIGG, m. 2. Små träpligg, som nyttjas af skomakare att fästa läderbitarna i klacken vid hvarandra.

SKOPLÖS, skö-plös, m. 2. Se *Plös*.

SKOPORT, m. 2. Se *Skomagasin*.

SKOPUTSARE, m. 3. En, hvars födkrok är att borsta och putsa skodon.

SKORBUTISK, skärrbutisk, a. 2. (fr. *Scorboutique*) 1) Af skörbjugg angripen. — 2) Skörbjuggsartad. [Scor—.]

SKOREM, f. 2. pl. — *remmar*. Rem, hvarmed en sko tillbindes öfver foten.

SKOROS, skö-rös, f. 1. Bandros på en sko.

SKORF, m. sing. (t. *Schorf*, skorpa ell. rufva på sår) 1) Ett osnyggt och elakartadt utslag, som visar sig med en torr, hvitaktig, gul eller grön-gul skorpa på hufvudet. Kallas äfv. *Ondskorf*. — 2) Örten *Spergula arvensis*. [Skårf.]

SKORFLUFVA, f. 1. Se *Becklufva*.

SKORFVIG, a. 2. Behäftad med skorf.

SKORFVIGHET, f. 3. Åkomma, då man är behäftad med skorf.

SKORPA, f. 1. 1) Den hårdnade ytan på vissa ting, t. ex. bröd, ost, pastejer. — 2) Mer eller mindre hård yta, som bildar sig på sår. *Hela hans kropp är i en s.*, betäckt med sår, som öfverdragits med skorpa. — 3) En sort helt litet bröd, i rund eller fyrkantig form, af hvet- eller rågmjöl. Deraf *Socker-, Krydd-, Råg-, Skeppsskorpa. Doppa s-por i kaffe*.

SKORPIG, a. 2. Öfverdragen med skorpa.

SKORPION, skärrpion, m. 3. (lat. *Scorpio*) 1) Benämning på de djur, som tillhöra andra ordningen af Spindelkräken, till skapnaden liknande kräftor, en del ofvanom stjärtöppningen försedda med en giftblåsa, hvarifrån ett rör leder till en gadd, hvarmed de göra smärtsamma och farliga styng. *Scorpio. Europeisk S.*, 4 tum lång, brun. *Scorpio europæus*. Se f. ö. *Bokskorpion*. — 2) Benämning på ett af de tolf himmelstecknen. — 3) (fig.) Menniska, som har en giftig tunga. — *Ss. S-bett, -styng*.

SKORPIONOLJA, skärrpionolja, f. 1. Bomolja, hvori man låtit skorpioner dö. Brukades fordrom bett af ormar och skorpioner.

SKORPIONSLÄNDA, f. 1. En insekt af Sländorna, med en stark klotång i hanens stjärt. *Panorpa*.

SKORPIONSPINDEL, m. 2. pl. — *spindlar*. Ett slags spindel, som gör farliga bett. *Solpuga araneoides*.

SKORPKNIF, m. 2. pl. — *knifvar*. Knif, som enkom användes att taga skorpan af bröd.